

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt - kr.
Félévre . . . . . 5 " " "
Negyedévre . . . . . 2 " " "
Egy hónapra . . . . . 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszeri hirdetések alkuszint jutányos áron vételnek föl. Bélyegdíj máson külön beiktatásért 30 kr.

A győri kongresszus.

Irta: dr. Horváth Ádám, Kecskemét város orsz. képviselője.

Van ugy néha az ember, hogy itt is fáj, ott is fáj, mindenütt fáj, de azért nem tudja, hogy voltaképpen mi a baja. Annál kevésbé sejtí, hogy mi legyen az ő nyavalyájának a gyógyítószer. Valami settenkedő véletlennek kell Deus ex machina gyanánt feltűnni, hogy az elkényeszeredett ember kitalálja a baját, annak igazi kuforrását, no meg az orvosságát is. Addig azonban kinlódik, tengődik, nyöszörög, szinte halálra válik.

Ez ötlött az eszembe, amidőn először hallottam, olvastam, hogy Győr a városok érdekében kongresszusra hívja össze, a vele egyivású városok közönségét. Ez kellett nekünk. Soha jobb időben nem szólaltathattak volna meg a hivatottat.

Valamennyi városnak van baja. — Egyiknek itt nyilallik, a másiknak amott zsidbad, a harmadiknak meg másutt sa-jog. Egyes városok baja, csak panasz, ami azonban minden város sérelme, az országos sérelem, melyet a törvényho-zásnak multhatatlanul orvosolnia kell.

A győriek a kongresszus összehívá-sával szerencsésen meglelték a módját annak, hogy a városok közös bajait megállapíthassák, azok gyógyítószerét felismerhessék és javasolhassák.

Egy-egy város törekvése e tekintetben nem több mint a pusztában kiállított

szó hatása. Hanem ha egy város mind-annyiért, minden város egyért és az egészért sikra száll: a siker el nem maradhat. Köszönet a jelszó kiadásáért a győrieknek. Hála, hogy amidőn mások csak gondolkoztak, ők cselekedtek. Nem csak kijelölték az ösvényt, amelyen haladnia kell, hanem meg is törték, járhatóvá tették az u'at nagybecsű előadói tervezetükkel. Ez a teit fényes lapjára kerül Győr város történetének. Rajtunk áll, hogy a kongresszus korszakot alkötő legyen a magyar városok történe-tében.

Panaszokról és sérelmekről szóltam. Célját tévesztené a városok ezen együt-tes tanácsulése, ha csupán a sérelmek és panaszok özönét akarná közönség-sé tenni a kongresszus által. Különb-en is ezek felsorolására vajmi kevés lenne az idő még akkor is, ha a kongresszus idejének minden percze napokká változ-nék . . .

Az igen ügyesen, kiváló szakérte-lemmel és bölcs tapasztalatokkal meg-szerkesztett előadói javaslatokból örö-mel láthatjuk, hogy a kongresszus nem sopánkodni, hanem alkotni akar. Ami sérelmünk, panaszunk van, azt csak in-díékául adjuk elő jobbra, czélszerűbb-re, hasznosabbra irányuló javaslataink-nak.

Meg kell gondolnunk, hogy ami a városok érdeke, az egyszersmind a ma-gyar haza boldogulása. Hajdan a várme-gyék voltak a magyarság bástyái egy

ezer év minden viszontagságai között. Ám ez a feladat most és pedig fokozot-tabb mértékben a városokra hárult.

Ugy vélem, hogy amikor a városok felvirágoztatására törekszünk, ennek a magasztos feladatnak akarunk megfelelni. Nem önös, haszonleső czélokért gyű-lünk egybe, hanem azért, hogy városaink fejlesztésével édes hazánk közgazdasági és közművelődési, meg minden ügyét előbbre vigyük.

Be kell azt látni minden gondolkozó embernek, hogy a magyar nemzet jövő-jének sorsa a városokban van letéve. Nemcsak erős és tösgyökeres magyar fővárosra, hanem hasonló tulajdonságok-kal ékeskedő vidéki városokra van szük-ségünk. Nem néhányra, nem egyként kegyeltre, hanem sokra és erősre. Ezért a városokat nem sanyargatni, hanem fejleszteni kell. Ne apaszuk, hanem sza-porítsuk a számukat.

Alig ismerek szomorubb statisztikai adatot, mint amely arról szól, hogy az utóbbi időkben alig néhány nagyközség fejlődött várossá, ellenben közel harmincz várost súlyesztett alá nem annyira az inség, mint a demagógia községgé. Holott azon kellene lennünk, még az államha-talom erejével is, hogy minél több vá-ros, minél tökéletesebb szervezettel szol-gálja fajunk terjeszkedésének, nemzetünk szellemi és anyagi felvirágozásának szent ügyét.

Igy gondolkozván, tartom üdvösnek a győri kongresszust. Hiszem is, hogy

Egy szürke hét Budapesten.

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Irta: GONDY KÁROLY.

Végre itthon! Hogy is megszoktam De-q-seczent, egész idegennek tűnt az szülő vá-rorom? Egy rövid, csonka hét alatt egész szín-vak lettem. Nem vidított fel a Szt.-Gellért, a Szt.-János, sem a Sashegy élő képe: Fadrusz szobras kies fekvésű villa-mütermén fekete zászló leng: bent a magas és büszke palota-sorok között, mint a kinematográf-ban szürke színben fordul velem a világ.

Budavár korlátolt bastyajáról nézve, a te-kete zászlónak oly sok oka van: művészt, bort, lantot temet a haza! vagy a fatyollal borított lantnak csak most lesz kelte? Aligha sirva vigadunk . . . sirva siratunk téged nagy mester.

Krisztus Pilátus előtt! Ki festi majd pendantját: Munkácsy Krisztus előtt!

Felleges időben indultam; esőben érkeztem oda és vissza. A vonat mentén a jólakott rét zöld hatán vízi tükör darabok tisztán vetették vissza az ég siránkozó képét; majd mint a beretvalatlan arczon fűszal végek ütköztek a felületén.

Ilyen volt a száraz vízi utam egész a fővárosig, melynek magas utca falai, mint a sűrűn felvont vitorlák között inkább vízre,

mint égre emlékeztettek. Feher-fekete itt minden az udvar képes, szalons városban; nem csoda, ha a haza szive gyászba borult és országos temetésre készül. Vészt, veszedelmet hirdet többnyire a fekete-fehér. Vajon nem a osztálytól kölcsönözte az udvar e maszkot?!

E keringő két szín okozta sok szür-keségből alig tudok kibontakozni, szinte érzem hogy az arczom is belésápadt; a tükörbe sem merék nézni. De mit is néznek a hajas tü-párnámon, mire az idő annyi szürke theoné-mákat tűzött es alatt a tavu csak neveli a gyopárt!

Sok ezüst árvaleány haju ember jár a központban, mint a megalázott vidéken, hol inkább az ekeszarvához van kötve az élet-bölcsesség és nem a börzén várják a sült ve-rebet. Én miudig azon nézetben voltam, hogy a sötét hivatal öszit; pedig nem áll; a köny-nyelműség több fej bajt okoz, mint a nehé-zség. Itt fön a hivatalnő nem ékeskedik főkép az ezüst gyopár fejdíszben . . . talán a sok arany rajta okozta a sok főfajást, mely mint a halvag szintelenit.

Ugy látszik a köny gyöngynek is meg van a főtí data: felfelé megyen a szívben és jól teszi; tőle e jogát még az Isten sem veszi. Mit is rettegünk az ősz hajtól? Az első ősz szál szerencése; hát a többi mind csak sze-rencetlenséget hozna fejünkre? Talán bi-zony még jobb a semleges kopaszág? Az ősz

haj tisztesség még a fiatalnak is. A gyenge nemet a bu emésztí, mert a pogány férfiu csak az arany bálványokra adja fejét, szívét

Talan elég is volna e szürkeleből hová merre is meneküljek előre? Igaz, az akad, szinkeverők pantheonjába: a képzőművészeti Társulat tavaszi kiállításába. Vagy ott is a grau in grau járja? Tavasszal nem azt állítja ki a festő, mit télen vagy ősszel látott fagyot sárguló lombot. Csörg-dező patakok nyoma sincsen . . . igen ám! felek, a han-gulat itt sem lesz vidám. És sejtetem valóra fordult, itt volt csak az egyszer az ég borult itt a tárgy mutató, az igazi kép-mutató!

Tavaszi borulat. Alkonyat. Borus esti hangulat. Téli r-ggel. Karácsony es. Raggal szürkület. Esti szürkület a Hortobágyon. Késő ősszel. Esti alkony. Téli táj; téli álom; mind szürkenek látom. Kódós holdvilág. Az élet határan. Tel. Zord tél a Dunán. Naplemente. Majd ha a bánat eltemetve; Temető részlet. Márcziusi hó. Ősi kastély. Nagy pénteki vízió. Hullámzó tenger és felhők . . . mind-mind bukölők! Tavasz az őszben, legkedvesebb az egész gyűjteményben.

Voltak itt még tisztán szürkére mázolt arczképek . . . Igaz, az ólom fehér és ólom pir ugyan egy elemek. A szecsessio is indulója a szürkület mezeje, a posványos terület. Mikor lesz már véged? . . . Biz Isten örület szült téged.

munkálkodása áldásos lesz. Hogy azonban ennek állandó hatása, eredménye legyen, ahhoz, azt hiszem sokak által osztott, véleményem szerint nélkülözhetlen szükséges, hogy a városok állandó és folytonos összeköttetésben álljanak, maradjanak egymással.

A nyakunkon a közigazgatás reformja. Lehet, hogy közlik a városokkal a rájuk vonatkozó részt a képviselőház elé való benyújtás előtt, lehet, hogy nem. Bármelyik esetben szükséges, hogy a városok ne külön-külön, hanem együttesen nyilatkozzanak. Ennek a fellépésnek csak döntő lehet a sulya.

Am ha ettől eltekintünk is, a közigazgatás mindig fejlődő ágazatában folyton merülnek föl kérdések, melyeket csakis egyesült erővel lehet megoldani. Ezenkívül kiváló figyelmet érdemelnek városaink vagyoni ügyei, a melyeknek egy-egy hiába kel véde mére, csak az együttes törekvés biztosíthatja az oltsalmat,

Számtalan okot lehetne felhozni, de azt hiszem szükségtelen, arra nézve, hogy a győri kongresszuson valami módját kell megállapítani annak, hogy a városok állandó és folytonos összeköttetésben legyenek egymással.

Kell, hogy valakire, vagy valakikre bizassék az ügyelés, hogy kötelesség legyen alkalomadtán, a szükséghez képest összehívni a városokat, avagy más formában biztosítani az együttműködést.

Kell, hogy a városoknak öket összekapcsoló organum, lapja legyen, a melyből egymás életét megismerjük s követhessük a jó példát, óvakodhassunk a kártól.

Egyszóval azt a nemes törekvést, amely a győrieket a kongresszus összehívására bírta, mi állandósítani szeretnők. A formáját majd megadja a kongresszus.

Ilyen és ezekhez hasonló gondolatokkal eltelve, üdvözöljük mi debreczeniek melegen, őszintén a győri kongressz-

szust, melynek áldásos munkálkodásából a reánk eső részt hazafias lelkesedéssel örömmel vállaljuk el.

Bánffy Dezső kortesuton.

Báró Bánffy Dezső alakja kitört megint közéletünk horizontjára és nyugtalanítja azokat, a kik az erőszak, határtalan korrupció politikájának elvételét ellenségei. A Bánffy-kisérte eddig sem tűnt le egy pillanatra sem a közéletből, de most nyilvánvalóvá lett egyik amaz eszközeinek, a melyekkel reaktiválását elő akarja készíteni.

Egy-kelet budapesti lap ugyanis tudomást vesz róla, hogy Bánffy Dezső Hontmegyébe utazott és ismerő-énél szállt meg. Ez az ismerőse lakomát rendezett tiszteletére; a lakomán megjelentek a vármegye notabilitásai: főispán alispán, főjegyző és a megye többi tisztviselői. Szóval ünnepezték, a miben egyébként semmi különös, vagy megborzítató dolog nincs.

Mert abba tényleg nincs beleszólás senkinek, ha Bánffy akár Hont, akár Fogaras, akár más vármegyében privát ismerősök látogatására megy; ott ebédet adnak tiszteletére jó magyar vendégszeretettel fogadják, sőt ünneplik.

Ha csak ennyiből állana az egész, egyetlen szót se érdemelne s nem látnánk benne olyan jeleket, a mely a Bánffy-kisérte visszatérését hirdetné.

Azonban, nem ennyiben áll a dolog.

Bánffy ugyanis elhatározta, hogy ily módon ily eszközökkel kísérel meg annak a módját, hogyan lehetne a tiszteletet előkészíteni arra, hogy újra reaktiválta magát és gonosz politikáját.

Ő most sorban és egymásután meglátogatja a különböző vármegyéket. Mindenhol keress és bizonyára talál is majd privát ismerősöket, a kik hagyományos vendégszeretettel fogadják, ünneplik; lakomát rendeznek tiszteletére és meghívják az illető vármegyei tisztikart s egyéb notabilitásait a lakomára.

Mindenhova ellátogat majd, a hol gondolja, hogy politikájának valami viszhangja lehet a hol a tisztelet kedvezőnek látszik visszatértenek előkészítésére és ezen akciója már kilép abból a kerékből, a mely a magánlatások és a vendégszeretettel nyilvánulást jelenti.

Ez már tényleg nem más, mint politikai kortesjárás, a melyről jó lesz tudomást venni azoknak, a kik politikánkat a régi, erőszakos

és gyalázatos mederbe visszatérni nem szivesen látnánk.

Hogy Széll Kalmán nyugtalanodik, az kevés fejtörést okoz nekünk. Bánffy erőszakos és végtelen komisz politikájának a szabadelvűség szempontjából is ellenségei voltunk; de ugyancsak a szabadelvűség eszméinek alapján ellenségei vagyunk Széll Kalmánnak a reakcionárius irányt előmozdító politikájának is. Ha e kettő közül választani kellene bizonyára egy harmadikat választanók. De a Bánffy-politikának ily módon való előkészítését közéletünkre nagyon veszedelmesnek tartjuk, nem azért, mintha a status quót feltennők, hanem mert a status quo ante éppen olyan rossz és veszedelmes.

Ez hát a története és kulisszatika Bánffy Dezső honti látogatásának, a mely szoros és elválaszthatatlan kapcsolatban van a közelgő választásokkal. Ilyenkor a választókat, vagy azokat, a kik a választók többségére döntő befolyást gyakorolnak, sok kísértés fenyegeti. A magyar közélet üdve és politikájának egészsége függ attól, hogy a Bánffy-kisérteknél erőteljesen ellentelni tudjanak azok, akik annak kitéve vannak.

Városok parlamentje Győrött.

A törvényhatóságok első összejövetele.

Közigazgatási életünk egy fontos és örvendetes eseményével köszöntött be az új hét, Színhelye Győr; ez a derék törekvésű város fordítja maga fele az ország ügyét szemre, a mikor fali közt megjelentek hívására Magyarország törvényhatóságai joggal felruházott városainak kiküldötti, hogy megtárgyalják a vidéki városok kongresszusát és hogy legjobb tudásukkal és ügykezetükkel állapítsák meg azokat a módokat s eszközöket, melyek a magyar városok ügyes-bajos helyzetének rendezésére, jobbrafordítására vezetnek.

Győr városától indult ki ennek a félreismertetlenül nagyjelentőségű kongresszusnak az eszmeje, ennek a városnak szakavatott férfai dolgoztak ki a tanácskozás alapját képező tervezetet s a milyen komoly, életre való helyről jött a kezdes, olyan komoly-életrevaló eredmények reményével biztat a kezdes eddigi sikere: vagy 23 városnak összesen körülbelül 100 tagu, tudással és törekvéssel megdöntött képviseléből áll a városoknak ez a kis parlamentje, mely ma összejött és két napon át folytatja üdvös tanácskozásait.

A tegnapi nap üdvözlés és ismerkedés

Miféle ámitás, hogy a fokhagyma szára milli-gyertya, és a genius kezében a kén (kín) gyertyát tartja. Hát fokhagymával ekijűk ezentul a lantot, és kákával a Deak mauzoleumot?

Ha! mily rettenetes itt a sötét menyegzet alatt a szürke világ!... se zöldelő ag, se színes virág!... Tudom hogy Rippl Rónai J. «Une dame blonde»-jáért senki sem boldogulna, és megadná érte az ezer koronát, Hát még «Jane Even» ért a duppláját.

Csak el-e innen!... majd a föld alá sülyedtem, a földalatti villamoson a Gizel'a tere értem.

A Haas palota belőlül szindus teppickeivel kárpótolna a sok in-jury-akért, de bizony kívülről az idő lemosta a tiszta kő fehéret, csak olyan füstös mint a Bazilika tornyai, vagy az országház ezer csúcsai. Az utóbbin kívülről itt-ott fehérlik a tatarozás, de belőlül annál több az arany pazarlás. Az arany szájuakok meg nagyobb lesz a keletük, készűl az arany jászol, meg az aranyos széna felette.

Harminczöt év előtt Lotz jó ló-piktor volt... és most a falon az első apostoli szent mily hol?... Az idő gyorsan halad és benne a képviselők, a zabszállítás legendája és egyébnek itt lesz a helyök.

Nincsen boldobb kérdés, mint mikor azt kérdik az embertől hogy: milyen volt a

baja? Kerem ez merő sottise kihivas, szántszándékos tyukszemtaposás...

Csak hogy itt a hazak nem kopaszok, ugyan, csak vannak ütőkös feliratok. Ily p. az Országház közleiben van a Nador és Klodid utca sarkán a 47. sz. k-szárnya homlokán: «Erzherzog Karl Ka-erne» Lehet-e a magyaroknak ennél nagyobb keserve?... Budán a régi Hauptstadt fókán, a varban a honvédelmi miniszterium tőszomszedságában pedig csak anyyi áll: K. u. k. Mili-är — Bau — Abtheilung. — Ah! welch! gelinda Heilung!... Jesz unyja, ab r keine L a n d e s r t heilung!... Quou que tandem abutere, Kati-Linam! tyukszem nos ram?!

Jozsef főherczeg utja a mi szívünk kör-utja a Margt-hidra vezet. A hid oszlop kandelaberen ott ragyog a vignetta: «A Dunerre Paris. El lehetne azt tavolítani csupan két s-rof tartja, ne lenne a hazai ipar nagy botrányára, ha ma a tetején a magyar koronát és oldalán a magyar cimert hordja.

Hogy bánt, ha ilyet látok... meddig is ejut az atok? Ura sülyednek a föld alá, de hamarjában hova, ha nem a közeli partizeli parkba? — Duona edes Dunánk mos-ad a sok keserveget, mi Budán oly bőven fakad, a mivel elapaszadják a vidéket! Magyar ember nem gyógyul meg attól, hogy is, ha folyói fő ere is a Feketébe fordul? I Bor, tiszta bor kell nekünk, ez a mi hasonszenvi receptünk.

No de pe busuljunk, Krieghammer gondoskodik friss töltésről... a «jó asztal» mindig kes k Boros-Jenőről.

Jó főherczegek és jobb főherczegnők, kezetekben van a mi sorsunk, a sok korona díszert több halára számíthatunk. A viszont halank majd a tetben nyilvánul, ha jészágitokhoz idegen ember nyul. Csak járjatok fel a kórházakat, hiszen betegem találjátok egész hazánkat!...

Volt egyszer egy királynék, ki meg-érdemli a szent nevet, he mindjart nem kézből osztogatta a kenyeret. Több volt a szelid jó-ága és hűsége, mint ezer koronának az ekesége. — Legnemesebb szívét u'on-utifélen áldják, szép emléket éppen most rakogatják a parkban. Csepegő kőből áll a szerény halmoz biztosan most is sok könyvet tartalmaz. Rajta egy sötét márvány lemezen ezt olvassák majd százezeren:

«E fakat Erzsébet magyar királyné 1898 Szept. 10 en történt szomorú halálának emlékeire ül-e a Budapest szeker főváros kö-zönsége.»

Be szép is az a Budapest, Rajta minden oly szürkén fest. Szürke urak, szürke nének. Nélkülök mi sem történik.

volt, hétfő és kedd a serény munka napja a kongresszus programjában. Magyarország várya-várt új közigazgatási érája küszöbén nagybecsű mozzanatnak ígérkezik a városoknak ez a megszólamlása. Aki ismeri egy ország életében a városok erősségének, jólétének jelentőségét és aki tudja, hogy Magyarországnak különösen mennyire van szüksége az életképes, erős vidéki központok megteremtésére: az csak örömmel nézheti a Győrött megkezdendő nemes munkát és csak a legszebb, legjobb sikert kívánhatja a városok kongresszusának.

A kongresszus teljes programja ez: Vasárnap d. u. az érkező kongresszusi küldöttek fogadtatása és elszállásolása. Este 6 órakor gyülekezés a városházán, innét csoportokban a város megtekintése. 8 órakor ismerkedési estély a Lloyd termeiben (étkezés étlap szerint.)

Hétfőn d. e. 9 órakor kongresszusi előértekezés a városház termében, 10 órakor a kongresszus megnyitása. D. u. 2 órakor a város ebédje a Lloyd termeiben. 5 órakor kirándulás a »Kivku« mulatóhelyre és a közbeső városi ipartelepek megtekintése.

Kedden a kongresszus folytatása.

Győrből telegrafalják: A törvényhatósági joggal bíró városok kongresszusára Zombor kivételével valamennyi küldött képviselőket. Jelenkeztek: Arad, Baja, Debreczen, Győr, Hódmezővásárhely, Kassa, Kolozsvár, Komárom, Kecskemét, Maros-Vásárhely, Nagyvárad, Pancsova, Pécs, Pozsony, Selmecbánya, Sopron, Szabadka, Szatmár, Szeged, Székesfehérvár, Temesvár, Ujvidék és Versec városok, közel 100 kiküldött. A kongresszusi javaslatokhoz Debreczen és Nagyvárad módosításokat jelentettek be.

A háború.

Roberts lord még nem kelt át a Vaál folyón, sőt még valami nagyon közel sincs hozzá: mert huzonhat mérföld még mindig csinos távolság akkora hadsereg számára, a mekkorát vezényel. Hanem azért semmi kétség benne, hogy előbb-utóbb befog csapni Transzvalba a haladni fog célja felé. A burok ugyan még most is tesznek kísérletet Oranje nemely pontjának megszállásával, de ez inkább taktikai okokból történik, mint abból a komoly meggyőződésből, hogy a megszállott helységeket meg is tarthassák.

Legujabb táviratok a következők:

Az angolok előnyomulása.

Pretória, máj. 26.

Hivatalosan jelentik, hogy az angolok megszállták Vreddefortot s előnyomulnak Schönmannsdritt felé. — De Wett tabornok jelenti Frankfortból, hogy burok ismét megszállták Heilbront.

London, máj. 26.

A Daily Telegraph-nak jelentik Vreddefortból 24-diki kelettel. Az angol előőrsek Eerstegeluk mellett, a Vaál-folyótól huszonhat mérföldnyire állanak. Roberts lord szombaton vagy vasárnap bizonyosan át kel a Vaál-folyón.

Pretória, május 26.

A hivatalos lap jelenti, hogy a brit csapatok a Vaál-folyót Groblersdrihtnél, Paris közeleiben átlépték. A Vereeing mellett levő hidat a burok a levegőbe röpítették. Miután a burok Heilbront ismét elfoglalták, az angolokat Wolwebockig követték.

Treszt, máj. 26.

A Schenker és társa cég arra a hírre vonatkozólag, hogy egy angol szállító hajó Triesztből negyven vagon hadi anyaggal elindult, kijelenti, hogy ez a szállítmány nem Dél-Afrikába, hanem Kinába van szánva. A hajón 24 centiméteres ágyut szállítanak, a mely csak partvédelemre használható.

Mafeking körül.

London, május 26.

A Reuter-ügynökség jelenti Warrentonból tegnapi kelettel: A burok, a kik Mafeking

főlszabadulása után onnan visszavonultak, most a várostól keletre 10 mérföldnyire előkészületeket tesznek arra, hogy az angoloknak Mafekingből való előnyomulását megakadályozzák.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, máj. 28.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma tartotta meg májusi közgyűlését gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt.

Több fontos tárgya volt a mai gyűlésnek, de eze között is a legfontosabb a zárszámadás tárgyalása és a debreczeni sertéskereskedők érdeke volt s ez az árategészségügyi körzetről alkotott szabályrendelet fogadásában kulminált.

Nem kevésbé fontos volt a megüresedett rendőrbiztosi állás betöltése, valamint a tanács előterjesztése a törvényhatóságimunkák közvetítő és helyettesének kijelölését illetőleg.

A bizottsági tagok a szokott érdeklődéssel szölk az egyes tárgyakhoz. A gyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő.

A gyűlést 1/4 10 óra után nyitotta meg az elnöklő főispán.

Először Csóka Samuel aljegyző polgármesteri titkar olvasta fel a polgármester jelentését márczius és április hónapokról. — A jelentés beszámol minden nevezetes mozzanatról, mely a városban történt 2 hó alatt. A jelentést tudomásul vettek.

A belügyminiszter és a felső leányiskola.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg 200.000 korona alapítványt tett az ev. ref. felsőbb leányiskola javára.

Az intézet igazgatótanácsa kerelmezte, hogy a 200.000 korona alapítványt utalja ki a közgyűlés az intézet illetőleg a ref. egyház kezelésébe.

A bizottsági gyűlés a kérést annak idején teljesithőnek találta, a belügyminiszter ezt azonban az nem erősítette meg. A tanács tehát azt javasolja, hogy a belügyminiszter határozata vétessek tudomásul, s a ref. felsőbb leányiskolanak evenkint 12000 korona utaltassék ki kamat gyanánt.

A gyűlés a tanácsi javaslatot nagy többséggel fogadta el.

A vármegyék átíratái.

Zemplén, Zala vármegyék és Versecz városanak az olasz bor behozatala ellen a képviselőházhoz intézett felíratat a közgyűlés pártolja, s hasonszemléű felíratot küld a képviselőházhoz.

Hontmegye átíratát a Diák Otthonra való adakozást illetőleg tudomásul veszik.

Szabolcsvármegye átíratát olvasták fel ezután. Az átírat a palinka ivás korlátozását sürgeti.

K. Tóth Kálmán szólalt fel e kérdésnél először. Szép szavakban kérte a tanácsot, hogy tekintettel a palinka ivás erkölcsrontó hatására intézkedjék a tanács, hogy különösen vasárnap délelőtt, az istentiszteletek delelőttjein a palinka mérő bolokot zárják be. E tárgyban intéztessek a képviselőházhoz felírat, ebben legyen fel tüntetve, hogy a munka szünetes napokon a bizottsági gyűlés kívánja a korcsmák bezárását.

A tanács javaslatával szemben, mely az átírat tudomásveletet javasolja, K. Tóth Kálmán indítványat fogadták el.

Munkácsi Mihály emlékére a jövő havi közgyűlés fog adakozást eszközölni.

Katonai iskolák alapítványi helye.

A Ludovika Akadémiában a városi alapítványi helyre 1909/1. iskolai évre felvételle B a y Ferencz fia Kálmán jelenleg ref. főgymn. VIII. o. t. ajánltatik.

A hőnvéd főreáliskolában megüresedett

két Andaházy Szilágyi Mihály-féle alapítványra ajánltatnak.

Fehér Herman fia Fehér József jelenleg IV. o. t. a ref. főgymnaziumban.

Vályi Nagy Gusztáv ügyvéd fia Vályi Nagy Pal jelenleg IV. o. t. a ref. főgymnaziumban.

A gyűlés az ajánlásokat egyhangulag elfogadta.

Rendőrbiztos választás.

Ezután a megüresedett rendőrbiztosi állást töltötték be. A kijelölő bizottság megválasztásra ajánlott az igazolvánnyal bíró al-tisztek közül négyet. Ezek közül egyhangulag megválasztották B o r d a c z Andras csendőrmestert.

A számvevőszék és házipénztár működésére felügyelő bizottság jelentése.

Komlóssy Dezső, Kernhoffer József és dr. Szantó Samuel tesznek ezután jelentést Debreczen város házipénztáráról, az ott kezelet alapokról a számvevőszék működéséről, szóval a zárszámadásról.

A jelentés rámutat azokra a hibákra, melyek a régi kezelési és felügyeleti rendszer következtében előállottak. Süröösen kívánják ezek megváltoztatását.

Kiemeli a jelentés, hogy a hátralekötött évrő-évre eme kednek, szembeüő a közsegi pótladó hátralek.

A kiadásoknál a jelentés szerint a legnagyobb takarékosseg kívánandó. a főfigyelem arra fordítandó, hogy a város vállalt a t a i j ö v e d e l m e z ö b b e k k e t é t e s e n e k.

A városi vagyon leltározása folyamában van; az 1900 évi zárszámadás már ennek az alapján fog elkészíttetni.

A gazdasági bizottság véleményének felolvasása után Vecsey Imre tb. főjegyző adja elő a tanács javaslatát, illetőleg a felügyelő bizottság jelentésére tett észrevételeit.

Első sorban javasolja, hogy a zárszámadás megerősítés végett terjesztessek fel a belügyminiszterhez.

Azután a felügyelő bizottság megjegyzésére teszi meg észrevételeit a tanács. Tiltakozik az ellen, hogy a felügyeleti és kezelési rendszer elavult. Hi pedig az, ugy kéri a felügyelő bizottságot új felügyeleti és kezelési szabályzat kidolgozására.

A gazdasági bizottságnak egy és más kifogását a tanács nem látja elfogadhatónak.

Ezután elök felteszi a kérdést, elfogadjaj-e a közgyűlés általánosságban a tárgyalás alapjaul a zárszámadást?

M a r t o n Imre még általánosságban sem fogadhatja el a zárszámadást, mert az nem méltó az általános tárgyalásra.

Erős, szigorú kritikával sújtja annak minden részét. A vagyon nem a valósággal meglevő érték szerint van feltüntetve.

M a r t o n Imre kifogásai után a gyűlés azt var a, hogy S z a b ó József főszámvevő felvilágosítást fog nyújtani. Ezzel szemben azonban V e c s e y Imre ajánlotta a zárszámadást általános és részletes tárgyalás alapjaul való elfogadásra.

K i r á l y Ferencz dr. is kívánja, hogy a fűszámvevő felvilágosítással szolgáljon, különben a részletes tárgyalásba csak a kifogásolt tételek elhagyása után me et bele.

S z a b ó József kijelentette, hogy a részletes tárgyalásnál szivesen szolgál felvilágosítással. Marton Imre kifogásaira azonban keptelenség így felelni.

S z a n t ó Samuel, felügyelő bizottsági tag kijelenti, hogy az egyes tételek közt az arány meg van. Ajánlja a zárszámadást általánosságban való elfogadásra.

A gyűlés ezután Marton Imre azon indítványát, hogy a zárszámadás most általánosságban sem fogadtassék el, hanem pótlás végett visszadassék, nem fogadtatott el 53 szóval 34 ellenében.

Igy tehát a zárszámadást általánosságban elfogadván, a részletekre térék át.

A részletes tárgyalás eleinte elég kedélyesen ment.

Vecsey tb. főjegyző olvassa: »Könyvnyomda«

Wolafka püspök rögtön válaszolt a főispán kérdésére.

— Hogyne fogadnám el, nagyon szivesen.

Vasár és vámdíjak bevétele.

Wolafka itt is kijelentette, hogy nagyon szivesen elfogadja, (Bar csak már látná).

M á r t o n Imre az átmenet bevételeknél azt javasolja, hogy utasítsassék a tanács, hogy jövőben az átmeneti bevételek részletesen tüntetessenek ki a zárszámadásban.

Ezzel szemben S z a b ó József főszámvizsgáló azt mondja, hogy ez lehetetlenség. A ki kíváncsi nézze meg a főkönyveket. (Nagy mozgás és zaj) Komlósi Dezső is ellenzi ennek elfogadását.

A gyűlés végül szótöbbséggel mellőzte Márton Imre indítványát.

A kiadások tételénél vita nélkül fogadták el az 1-től XXI-ig tartó rendes kiadási tételeket.

A költségvetés tárgyalása lapunk zárta, kor még folyik s a tárgyalás még holnap is tartani fog.

H I R E K.

A Csokonai Kör utolsó felolvasó ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 27.

Debreczen szép asszonyai és szép leányai tegnap délelőtt csokorom teljes számmal adtak egymásnak a találkozózt a zenede disztermében, hogy részt vegyenek a Csokonai Körnek a nyári szünet előtti utolsó felolvasó ülésén.

Künn az utcán türethetetlen hősegről panaszkodtak az emberek. Bent a diszteremben is nagy volt a melegség, de ezt nem a tüzesen sült májusi nap idezte elő, hanem egy lelkes magyar urinőnek Tordai Grail Erzsinek előadása, ki a szabadság és szerelem édes ajku dalnokát, Petőfi Sándort személyesítette meg e nagy magyar város művelt közönsége előtt.

Méltó befejezése volt ez előkelő színvonalon álló körünk a Csokonai Kör felévi működésének, s egyuttal biztos zálogát képezte annak az erős meggyőződésnek, melyet minden debreczeni ember hisz és vall, a Csokonai kör fokozatos, de ezért nagy arányu haladásnak.

A felolvasó ülésen ott láttuk G é r e s y Kálmán elnököt, D o b i e c z k y Sándor alelnököt, dr. B a k o n y i Samu főtitkárt dr. B e n e d e k János titkárt stb. stb.

Tizenegy óra után pár perccel a városi dalárda tagjai állottak az emelvényre, s elnekelték Petőfi „Falu végén kurta korema“ megzenéített versét. A dalárda melyet most is Macsaj Sándor tanár dirigált, ismét kitűnt precíz szép előadásával, szívet emelő érzésével, melegségével.

Ezután T o r d a G r a i l Erzsik jött Géressi Kálmán karján a felolvasó asztalhoz. A közönség lelkes ovációkba részesítette a derék magyar hölgyet, úgy hogy csak percek múlva kezdhetette meg szabad előadását Petőfi Sándorral. Kedves behizelgő hangon ismertette e nagy költőt, eltérve a sablontól önálló felolvasásban, irodalmi ízlésre való formában. Debreczen város régen elismert író emberei postái, tenárai, és azok is, a kik nem hatottak még ez ideig mélyebben Petőfi költészetének rózsas ligetébe, igaz élvezettel és gyönyörűséggel hallgatták T o r d a y G r a i l Erzsik minden szavát.

Az ismertetés közben a költő életének

megvilágítására egymásután szavaltta el Petőfi szebbnél szebb verseit. A leíró költeményeket merengő, a szerelmi költeményeket érzésteljes abrándozó, a hazafias dalokat pedig tüzes, lelkes hangon adta elő szünni nem akaró tapsok és éljenzések között.

Torday Grail Erzsik nemcsak a külföldön, szerez diadalt a magyar névnek, de megbecsülhetlen szolgálatot teljesít a nemzeti géniuszak ideháza is. Értékes, tartalmas, vonzó előadásával még több lelkes rajongót szerez annak a nagy költőnek, a ki az egész világ előtt büszkeségünk.

Köszönet neki érte! De köszönettel tartozunk a Csokonai Körnek is, hogy megnyerte őt a debreczeni közönség számára.

A műsor utolsó száma N a g y Dezső czimblomjátéka volt. A fiatal művész, mióta nem hallottuk, nagyon sokat haadt. Technikája megerősödött, úgy hogy ma már bármely fővárosi és külföldi hangverseny teremben fényes diadalt arathat.

Előzőr Leoncavalló „Bohemek“ operájából játszott egy részt zúgó tapsok mellett. Majd magyar dalokat adott elé ismétlésül nem kisebb tetszes mellett. A felolvasó ülés nagy sikerből is oroszlan részt vett ki.

A közönség háromnegyed 1 órakor osztott szét emelkedett hangulataiban.

* **Debreczen képviselői Győrött.** — Ma veszi kezdetét Győr városában a magyarországi városok kongresszusa. E kongresszuson Debreczen, mint már jeleztük, K o m l ó s s y Arthur városi főjegyzővel és Á b r a h á m László tiszti főjegyzővel képviselteti magát. A kongresszusra Debreczen kiegészítő indítványt adott be az iskolák államosításának kérdésében. Az államosítást Debreczen csak abban az esetben és ott óhajtja keresztül vinni, a mikor es a hol a felekezetek egyáltalán nem képesek az iskola fenntartásra. A tárgyalások ma veszik kezdetüket. Városunk képviselőit R u s c h e k Antal plebánónál szálásolták el.

* **A tiszántúli egyházkerület egyházi értekezletének** nagy választmánya ülést tartott Debreczenben, melyen a hölgytagok is szép számmal voltak képviselve. A választmány elköszintette az ez év őzén Hódmező-Vásárhelyen tartandó értekezlet tárgyait s apróbb folyó ügyeket rendeztek el.

* **Nőegyleti közgyűlés.** Tegnapi d. u. tartotta a nőegylet V. Szathmáry Teréz elnökléte alatt az évi rendes közgyűlését. A tagok szép számmal jelentek meg. Az elnök meleg szavakkal üdvözölve a megjelenteket és felhívva figyelmüket a napirenden lévő fontos tárgyra, a közgyűlést megnyitotta. Ezután a titkár felolvasta jelentését, melynek végén az egyittől, hol 5 évig volt titkár, elbucsu zott. Majd a pénztáros olvasta fel a pénztári számadást az 1899. évről s erre vonatkozólag a számvizsgálók jelentését, mely szerint a pénztár rendben találtatott. A pénztárosnak ezután az 1899. évre a felmentvényt a közgyűlés megadta, a számvizsgálóknak pedig fáradságukért köszönetet szavazott. Majd a módosított árvaházi apszabályokat, mint a választmány javaslatát, ismertette a titkár, melyet az elnök gondos felvilágosításai nyomán a közgyűlés egészben elfogadott. Az alapszabályokban proponált ávaházi vegyes bizottságba a tagokat megválasztani a legközelebbi választmányi gyűlés feladata volt a közgyűlés. Most a tárgysorozat legérdekesebb része: az alelnök és titkár választások következtek. Megválasztották közfelkiáltással alelnökké Komlóssy Arthurnét, titkárként Konec Ákóst. A lemondott, volt alelnök: Berger Henrikné tiszteletbeli alelnökké, a leköszönt titkár: S. Szabó József pedig tiszteletbeli titkárként választották.

* **Elektió.** A főiskola VI-ik termében f. hó 26-án volt a legátio választás. A nagyobb

egyházakba a következők mennek: Debreczen: Bayaméry Karoly senior, Csighy Andor esk. fel. Kovács Zsigmond esk. fel. Uray Sándor 4 th. Nagy-Szalonta: Török Vincze 4 th. Derecske: Juhász Elek 2 th. Szoboszló: Nádas Lajos 2 th. Püspök-Ladány: Inczedy Márton 2 th. H.-Nánás: Szabó Miklós 3 th. Békés: Papp Lajos esk. fel. B.-Gyula; Balogh Gyula 3 th. Földes; Halász Endre 3 th. Szeghalom; Szücs László 2 th. Karczag; Czirák Béla esk. fel. Bősörmény; Kovács Imre 4 th. és Kozma Imre 3 th. Mezőkeresztes; Varga Gedeon 2 th. Bakonszeg; Nyárády László 2 th. Hódmezővásárhely; Barath Imre 3 th. Bereczky László 3 th. és Bodor Pál 2 th. Diószeg: Szeremley Gyula 1 th. Kis-Ujszállás; Görömbey Péter 3 th. Ér-Mihályfalva Tóth István 1 th. Ér-Körtvélyes; Tóth János 1 th. Nagy-Káló: Hagymássy Peter 2 th. Bihar; Holló József 2 th. Gyoma: Lengyel Imre 2 th. Kunbegye; Kiss Tamás 3 th. Mező-Tur Harsanyi Pál 2 th. Nyir-Bátor; Szabó Lajos esk. fel.

* **Lerombolják a Tiszapalotát.** Wagner (Székely) János, helybeli szabómester aláírási ivatek vitt be ma délelőtt minden kereskedésbe a Piacz utcán, melynek felírása ez volt: »A n é p j ö l é t é e r t ! « Az aláírási ivatek támogatókat óhajtott gyűjteni az ó kolosszális tervéhez, melynek kidolgozott részletei a következők: Holnap reggel a Tiszapalota eltűnik a föld színéről. Eltűnik pedig azért, mert a Tisza folyó Debreczen városán keresztül ott tör magának új medret. Ki kell sajátítani egyszersmind a S i m o n f f y utcát a meder helyéül s elsősorban le kell rombolni az ujonnan épített városi bérpalotákat. Mindezt meg kell tenni a nép jólétéért. Az aláírási ivatek hordozó Wagnertől sajnálkozó mosolylyal fogadták el az emberek az írást s mindenfelé e két sutgó szó kísérette: — szegény megőrült!

* **Tréfából elvesztette a szemvilágát.** Megdöhbentő szerencsétlenségről értesülünk H. Szoboszlórol, melynek áldozata egy ép, egészséges fiatal ember, kit éppen az ideai sorozáson vettek be katonának a huszárok közzé. A szerencsétlenség szereplője T ó t h Kálmán fiatal szoboszlói gazdaember és Á r v a Sándor csösz. T ó t h Kálmán kint dolgozott a mezőn löbbed magával mikor valahonnan odakerült Á r v a Sándor mezei csösz. A fiatal ember beszélgetni kezdett Á r v a Sándorral ki nek a vállán ócska puska lógott.

— Sándor bácsi minek jár evvel a rossz puskával. hiszen még a kalapot sem tudná keresztül lönni.

A csöszben feltámadt a katona virtusa.

— Nem? Tudod e őcsém hogy én katona voltam?

— No hát próbáljuk meg válaszolt Tóth Kálmán.

A kalapot feltették egy rudra. T ó t h Kálmán pedig nem messze onnan a földre kuporodott, Á r v a Sándornak azonban nem volt anuyi esze, hogy figyelmeztette volna hanem célzott és lött.

A puska eldördült, de nem a kalapot furta keresztül, hanem T ó t h Kálmán szeméit srételte meg. A bámuló nép orvosért szaladt, a ki ugy nyilatkozott, hogy a tréfa alighanem örök éjt borít T ó r h K á l m á n á n szeméire. Mert anuyi eddig is bizonyos hogy egyik szemvilágát már elvesztette.

* **A mai napfogyatkozás.** Ma délután 4 óra 26 perczkor ritka szép látványosságban lesz részünk, ha csak valami felhő meg nem irigyli tőlünk. A nap elsötétülése nálunk 4 óra 26 perczkor kezdődik, akkor lép be látószög a hold a nap korongjába. Mint fekete szemfödő borítja el mindinkább a fényes nap tányérját, míg végre átmerőjének $\frac{1}{100}$ -ad részét elfedi. Innenről kezdve a fogyatkozás kisebbedik és 6 óra 20 perczkor teljesen véget ér.

* **A sertésvész.** H.-Böszörményi tudósítónk írja, ismét fellépett városunk határán a pródi közlegelőn. E miatt a sertésvásárt is bezárták. A jövő Szerdán tehát már nem lesz sertésvásár Böszörményben.

* **A kaszinó közgyűlése.** A debreczeni Caszinó tegnap nagy érdeklődés mellett tartotta meg évi rendes közgyűlését. Szunyogh Sandor elnök üdvözölte a megjelenteket s nyitotta meg a közgyűlést. Mindjárt az ülés elején Veszprémy Zoltán titkár olvastat fel az évi jelentést, a melyet tudomásul vettek, majd a számadásokat, amelyre a szokásos felmenvényt megadták. Az évi jelentésből kiemeltük a következőket. Bevétel volt a múlt évben: 18552 frt 54 kr. Kiadás 17428 frt 86 kr. Maradvány 1123 frt 68 kr. Az évi jelentés és számadás tudomásul vétele után a tiszti kart választották meg. Előnkbe Szunyogh Sandort, alelnökké Veszprémi Zoltánt, penztárnokká a leköszönő Dalmy Kálmán helyett Lovász Jácsozt, titkarrá pedig C óka Sámuel polgármesteri titkárt választották meg.

Azután a választmányból kilépő tagokat újból megválasztották. A megválasztottak, Ferenczy Elek, Váczy János, Szalay József, dr. Simonffy Bela, Sárvary Lőrincz, Rásó Gyula, Boczkó Sámuel, Fischbein Ignác, Kitz Mihály, dr. Kemény Mór, Szel Farkas, Karap Mór, Pótagok; Orosz Endre, Sichermann Ede, dr. Boldizsár Kálmán.

Végül Kepes Géza buffet felállítását indítványozta, a melyben majd a választmány intézkedik. A közgyűlés ezután az előző éltetésével ért véget.

* **Országos kerékpárversenyek Debreczenben.** Julius hó elsején a debreczeni polgári kerékpáros egyesület és a debreczeni kerékpáregyesület országos versenyt rendeznek. Mindkét egyesület egy időben tartja versenyét a Margit fürdő telepen. A rendezési előkészületeket Des Combes Henrik, Burger mérnök és Lehmann Gusztáv végzik.

* **A nőipariskola majálisa.** Szépen sikerült szombat este a nőipariskola majálisa, mely tombolajátékkal volt egybekötve. Előkelő, nagy közönség zsufolásig megtöltötte a nagyerdői Vigadó termét s a pompás nyereménytárgyak, miket a nőipariskola ügyeskezű növendékei remekeltek, rendkívül kelendővé tették a jegyeket. A tombola nyeremények kiosztása után a Magyarai testvérek kitűnő zenekarának közreműködése mellett tancz következett, amely pompás jókedvvel folyt.

* **Rablás.** Kóbor cigányok feltörték s kiraboltak H.-Szaboszián egy házat. A szoboszlói rendőrség megkereste H.-Böszörményi rendőrséget, hogy tartson motozást az ott lakó cigányoknál, a kikre a gyanu irányult. — A szoboszlói betörés tetteseinak kiderítése végett a vizsgálat most folyik.

* **A debreczeni Fröbel gyermekkert egyesület** tagjait emlékeztetjük, hogy a közgyűlés e hó 30-án d. e. lesz megtartva a Kossuth-tcai ev. ref. felsőleányiskolában.

* **Jótekonyczélú mükedvelő előadás!** Az iparos ifjuság pünkösdi masod napján a nagyerdői «Dobos» pavillon nagytermében a «Szt. László dalokör» javára jótekonyczélú mükedvelő előadást rendez, mely alkalommal színre kerül: A Falu Rossza, száz arany pályadíjat nyert eredeti népszimű dalokkal, tánczszal 3 felvonásban, Irta Tóth Ede. Rendező: Boross Mihály. Személyek: Földi Gáspár, gazdag falusi földmivelő Farkó Gyula, Lajos, Boriska, Feledi gyermekei Holló Géza, Nagy Juliska, Batki Tercsi, árva, Feledi gyám sága alatt Fränkel Karolin, Göndör Sándor, szolgálólegény Fränkel Adolf, Finum Rozsi, me-

nyecske, Bogdán Róza, Csapó, gazdaember Buday Sándor, Tarisznyasné, Csapóné, Sullyokné módosasszonyok Loós Erzsike, Nagy Etus, Buday Sándorné. Egy öreg paraszt, Cse-rebogár Jóska Goldberger J. n. Csendszitos Kis J., Kónya, kantor tanító Fränkel József, Gonosz Pista, Liebauer Antal, Gonoszné Nagy Pírka, Cene, cigányprimás Lovas Kálmán, Adus, vén czimbalmos Ungár József, Makkhates korcsáros Neubauer József, Neje Tóth Mariska, Jóska béres Vi-oczkó József. Ezt megelőzi Boross Mihály szavaata, ki Jókai Mór «Munkácsi rab» című költeményét adja elő jelmezben, zenekiséret mellett. Helyárak: I. hely 2 korona, II. hely 1 kor. 60 fil., III. hely 1 kor. 20 fil., allóhely 80 fil. Tanczjelvény 60 fil. Az előadáson Kiss B. a zenekara müködi, Jegyek válthatók a rendező-eg tagjainál, Kálnai Lipót, Fekete Jakab és Frank Részó üzleteiben. Az előadás kezdete fél 8, vége fél 10 órakor. — A főpróbát tegnap tartották meg a Dobosban nagyszámú közönség jelenlétében, mely lekesen tapsolt különösen a főze-replőnek, Bogdán Rozának, Finum Rozsi szdméyesítőjének, melyre kitűnő hangjára eszép játékkal rá is szolgált. A nősz-replők közül kiváltak még Fränkel Karolin Batki Tercsi és Nagy Juliska Boriska szerepében. A férfiak közül dicseret illeti ügyes játéksukért Fränkel Adolfit, Holló Gezá, Ferkó Gyulát, Linczbauer Adolfit. Általában ugy a magánzereplők, mint a kar derekasan megállják helyüket. Felhívjuk a mükedvelő előadásra a közönség figyelmét.

* **A Casinó nyári multsága.** A debreczeni Casinó tegnapi közgyűlése alkalmából a közgyűlés tagjai körében élénk megbeszélés tárgyát képezte egy nyári multság rendezésének kérdése. A multság szervezői hívei gyorsan felszaporodtak s abban allapodtak meg, hogy a Casinó választmányához terjesszék indítványukat és erős a reményük, hogy a terv gyors megoldást fog nyerni.

* **Kevés az iskola Hajdu-Böszörményben.** A megyei közigazgatási bizottság felelője folytat a vallás- és közoktatásiügyi miniszter a közigazgatási bizottság utján leírt a böszörményi ev. ref. egyházhoz, hogy a város belterületén még 4 új iskolát alitson fel. — Tekintettel arra, hogy most az egyház nincs olyan helyzetben, hogy új iskolákat alithason jó volna másolt kenyértüresre kerülne a dolog, a város és egyház előjárnak együtt megoldhni ezt a dolgot.

* **Szűcs Laci dalszarnoka.** A «Gambinus» f. le Zech József tulajdonát képező vendéglőben szép partolás mellett müködi Szűcs Laci igazgató jeles darsulata. Tagjai egytől egytől erők es kivaló ve-etel nyújtanak énekszarnokai, humoros éadásaikkal s a bűvészi paródiákkal a közönségnek. Első sorban Szűcs Laci a debreczeni közönség régi ismerőse érdemel dicseret, ki szép magyar dalaival meghódította a szívet. Lipesey Kornél fess, elegáns ének s, ki nap nap után megszere a közönség, — A ranyos s i Klara tizán és bizos adja elő az ismertebb operettek és operak dallamos énekszarnokait. Vock és Rick s kkozgató bűvész paródiákkal arank zajos sikert. Györfly Ida multsávos kuolet is nagyon szereti a közönség s szivesen halgatja Nagy Mariska nepdaltait es Dubary kisasszony által énekelte keringőket. A derk tersulatra, melynek rendezője Fenyődi Karoly a ügyes komikus felhívjuk a közönség figyelmét.

* **A vonat elé feküdt.** Szomban o. d. u. egy szegény asszony a sátrai gyorsvonat elé feküdt. Dél óta jarkán a sínparólet s viselkedésével már akkor magára vona az ör figyelmét. Kis idő után az ör intette, hogy menjen le a pályáról, mert mindárt jön a gyorsvonat és azután abban a jobbenben hogy a szegény asszony enged lmeskedt, tovább ment. Később, mikor visszatért, látta, hogy a gyorsvonat nagy fűse hővel

sebesen közeleg és az asszony hirtelen keresztül fekszik a sínparon. Odarohant s épen csak annyi ideje volt, hogy nagy erőfeszítéssel levonszolta a sínekről az öngyilkos jeöltet, aki a gyorsvonattal akarta volna magát elpusztítani. A szegény asszony kiabált, jajgatott, de az ör nem bocsátotta el, hanem gondoskodott róla, hogy a rendőrséget értesitse. — Csak azután derült ki, hogy a szegény asszony, akit Városi Sándorné, Tóth Juliannának hívnak, megörült. Beszállították apolásra a debreczeni közokház megfigyelő osztályába.

* **Ezer tót legény kivándorlása.** A napokban érdekes szomorú különvonalat járt a Budapest—fiumei vonalon. Egyszerre közel ezer felsőmagyarországi tót utazott Fiuméba, hogy egy ott reájuk várakozó hajón Dél-Amerikába, Braziliába utazanak, ahol a banyaválalatoknál nyertek alkalmazást. A kivándorló tók között, nem egy magyar ember is gub-bazskodott, esendben, szomoruan, akik az alföldről kerültek a kivándorló tók közé. Ezer magyarországi ember egyszerre! Még csak nehez időke élünk mi itt Magyarországon, mikor i y tömeges kivándorlás sem okoz nagyobb feltűnést.

* **Letartóztatás.** A czirkáló rendőrök H.-Böszörményben f. hó 25-re forduló éjjen gyanus körülmények közt találták az utcán Sívágó Janost s Táróci nevű társát. Bekísérték a városházához, hol kihallgatásuk folyamában van.

* **Lelkész értekezlet.** Az alsó-szabolcs hajduvidéki ev. ref. egyházmegyei le kései Zsigmond Sandor esperes, egyh. ker. főjegyző elnöklete alatt f. évi jun. 6-án Debreczenben, s magyebáz nagy termében értekezletet tartanak.

* **Kohn Hermann, a Zion egylet el-járója** ez u on tudatja a t. egyleti tagokkal, hogy lakását Simonffy utca 42 sz. alá helyezte át, ahol is kedvezményes fürdőjegyek mindenkor kaphatók.

* **A főpiacon egy szép nagy bu-torozott szoba azonnal kiadó Czim a kiadóhivatalban.**

Fenyéri Mórnak

nem szabad duzzognia.

(Különös szerződés, a mely-t a legklasszikusabb Páty du Clam L-szkaí András aradi szinigazgatóval kötött meg.)

A mostani színész-vakáció alkalmából, írja egyik aradi lap, elmulasztottunk valamit, a mit a nyajas szinpartiók minden e-ztendő május végén meg kívántak az újságban. Nem írtuk meg meg azt a csevezéseszerű elmefut-tatást, a melynek ez a címe: Hogy vaká-czióznak színészeink?

Fájdalom, nincsenek elegendő adatok rendelkezésünkre, hogy ezt az elmefuttatászerű csevegést illő hitelességgel megírhatnánk. Csupan a tarsulatnak egy tájáról, a ki Szegeden tart soványtót kurát: László Gyulától sikerült megtudnunk, hogy letelepezésükben utazik. Le-elepezés közul lezérdekes-bb az a szerző-dés, a mely-t Leszkay Andor aradi szinigaz-gató költött Fenyéri Mórral, a debreczeni színház volt agjával, a kinél feleltetesebb Páty du Clamot meg nem játszottak Deréki Antalnak Dreyfus kapitány című darab-jában.

Ennek a szerződésnek egy nevezetes p nja van. Szól pedig ez a pont így:

«Szerződő Fenyéri Mór-nak nem szabad duzzognia. Szerződéses zégés esetén 5000 koronát tartozik az igazgatónak fizetnie.»

Mórnak tehát nem szabad duzzognia. És

Mór nem is duzzog, jóllehet a pénzsóvár igazgató rajta van, hogy a derek művészt a szerződés pót-ja ellen kibágyásra bírja, hogy így könnyű szerrel jusson a kikötött 5000 koronához. Igazgató is Mór ellen és a főbérrel szereplő: László Gyula.

László az áldatlan földadatot egy-két direktori ebédert teljesíti és mint arnyek az embert nyomon kíséri Mór és hecceli:

— Látod Mór — ugratja László a kiszemelt áldozatot — cselezatos dolog az mégis Andorfitól, hogy téged, az elsőrendű drámai színművészt operette szerepben mutatott be az arádi közönségnek.

Mór még inkább vörös lesz. Eres szemei kidülednek, bu-os vastag ajka szederjessé valik, rövid nyakát valla közzé huzza és mármár kürtöni készül, de hirtelen meggondolja magát és mosolygva mondja:

László, az intrikus csak nem nyugszik és folytatja az igazgatót.

— Sajátságos, hogy te hat nap óta nem járszol megint. Téged üldöznek Mór.

Mór szeméi szikrát szórtak, fellökte a kaveház asztalát, rátaposott a pinczer lábára és anélkül, hogy csak egy szót is szólt volna sietve távozott. Egyenesen Leszkayhoz tartott és bejelentette azon óhaját, hogy az aradi színház képviselőiben részt akarva venni a színész-kongresszuson.

Megvalasztották Mór fel is utazott Budapestre és a közgyűlésen, a mikor tárgyaltak, megengedhető e vajjon, hogy az igazgatók két havi szünetet tartsanak, anélkül, hogy a színeszek gazsít kapjanak, Mór egyre verte a padot, sőt föl is szólt. Éppen mikor arról beszélt, hogy a vidéki színészet mennyire ki van szolgáltatva az igazgatók önkényének, hozza lépett Leszkay, aki egyzerűen Mór elé tartotta a szerződés egyik példányát és alig hallható hangon dudolta Mór fülébe:

— Oh ne duzzogj és ne kívánd . . .

Mórnak elakadt a szava. Revetegül tekintett körül a teremben és egyszerre, hirtelen elhatározással, ill a berek, nádak, erek, ott hagyta a kongresszust és az induló első vonat al elutazott Harasztiba, az édes anyjához, ahol minden üldözéstől meutnek érezte magát. Ez az egyetlen édes megnyugató hely, ahol nem kell duzzogni.

Es történt, hogy az édes anyja harasztii tuskulanumában Mór egy szép reggel arra ébredt, hogy a cseléd azt a versét, melylyel a Leányok Lapja 2 arannyai jutalmazandó pályázatán részt óhajtott venni, gyujtónak használta.

Mór haragra lobbant és patáliát csapott. Éppen akkor, mikor Mór haragja a legnagyobb fokra hágott, megszólalt a szobában levő zenélő óra és elkotyogta:

— Oh ne duzzogj . . .

Mór megrémült és mint a sebzett vad elfutott harasztii otthonból is, ismeretlen tájra.

Magargyűlölő osztrák zsoldos.

— Perl Mór tábornok ügye. —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, máj. 28.

Mikor híre kelt, hogy mi történt a gyulafehérvári kaszárnyában, számot adtunk erről a furcsa esetről. Megirtuk, amit onnan üzentek róla. Azt, hogy Perl Mór tábornok, az ottani ténparancsnok az ottani laktanyákat szemlélvén, leszedette a kantinekban a magyar feliratú hivatalos trafik- és italmerési jelzőtáblákat és azt mondta hozzá:

— Hier gibt es keine ungarische Aufschriften und gibt keinen ungarischen König!

Ez a meglepő hír, amely azóta a delegációban is szóba került, igaznak bizonyult. Megerősíti az alábbi levél, amelyet Gyulafehérvárról kaptunk s amely a különös história bőséges folytatását is közli velünk a következőkben:

Egy hét óta egyébről sem folyik itt a szó, mint Perl tábornok dolgaról. Felháborodással beszélnek róla és mindenfelé ujságolják az eset újabb részleteit. Ott kezdődött a folytatása, mikor a tábornok ur intézkedése tu-

domására jutott a nagyenyedi pénzügyigazgató-ságnak. Ez az illetékes finanszhatóság, amely menten intézkedett. Betiltotta az itteni kantinekban a dohány és az ital arusitását, még pedig a törvényre hivatkozva, amely kimondja, hogy a feliratos táblának ott kell függesztve lennie minden trafikengedélyesnél.

Nagy lett erre a fölfordulás a tiszt urak közt. Nem kaptak a kaszárnyában semmit és értesére adták a ténparancsnokoknak, hogy ez így nem maradhat. Vegtère a tábornok ur is belátta, hogy igazuk van és elrendelte, hogy tessék hát azokat a feliratos táblákat megint kitenni, maradjon minden a régiben. Csakhogy ehhez is szava volt a nagyenyedi pénzügyigazgató-ságnak. Ujból a törvényre hivatkozva tudomásul adta, hogy sajnálja, de nincs abban a helyzetben, hogy így hagyja a dolgot, mert ezt az engedélyt megvonta s azért — a törvény értelmében — újra kell folyamodni. A kaszárnyából erre a pénzügyminiszteriumhoz fordultak, amely — miután a dolog ilyenformán már meglehetősen nagy port vert föl — elrendezte az ügyet.

Az idevaló katonai körökben tudni velik hogy Kridghammer báró hadügyminiszter ebben a dologban már csak azért sem fog lanyhán eljárni, mert a delegációknak megígérte, hogy ha ez az eset e-akugyan megtörtént, gondoskodni fog róla, hogy minden irányban megnyugtatóan orvosoltassék.

Általában azt gondolják, hogy a hadügyminiszter nemcsak azért háborodott föl az eseten, mert hatalmi túllépes történt, hanem azért is, mert épen a delegáció idején tartotta szükségesnek ez a tábornok a hadügyminiszternek amugy is nehéz helyzetet egy oktalan afferral megnehezíteni.

Általánosan azt hiszik, hogy Perl tábornok rövidesen nyugalomba fog vonulni s a magyar delegátusok biznak abban, hogy Kridghammer báró valóban azzal az erélylyel fog eljárni, amelylyel ebben az esetben eljárni köteles is.

Vidéki hírek.

A kintornás leány drámája. Véralázító eset tartja igazalomban Szerencs község népet. Egy csodaszép, fiatal, 13 éves leány fenyes nappal hazrói-hazra járt a kintornával a kis városban. Most itt, most otthagzott föl a muzsikája. Mikor néhány darabot eljátszott, a legközelebbi házba rendezesen bement egy-két fillért kérni. Így járta végig az utcákat. Beliczky István gazdagabb kereskedő üzletehez ért egyszer. Itt is eljátszott egy-két nótát s aztán gyanutlanul lépett be az üzletbe a honoráriumért. Nemsokára kétségbeesett sikoltozás hangzott ki az üzletből. Az emberek egy darabig hallgattak, végül tömegbe verődve tanakodni kezdtek s nemsokára az üzletbe rohantak. A kintornás leány sikoltzott akkor is, mintha nyúzták volna. A berontó tömeg a mit látott, ahhoz nem kellett magyarazat. A kereskedő csak akkor bocsátotta el áldozatát, a mikor a tömeg rárohant. A kintornás leány fejjelentette megtámadóját.

Tél tavasszal egyszerre. Oly időjárás van nemsoká Bartfan, de az egész szekcsői és makovicei járásban, a mely csodálatossága mellett a legnagyobb aggodalomra ad okot és egy nagy vidéket fog éhinsegre juttatni. — A multkori nagy jégverés és fagy után ami még megmaradt a mezőkön, azt ez a téli, tavaszi időjárás teszi majd teljesen tönkre. Nappal egy-két óráig szinte tűrhetetlen a hőség, majd egyszerre minden átmenet nélkül metsző, fagyos szél fúj, éj-zakára pedig erősen fagy, úgy hogy az egész mezőség fehér tőle, mintha a hó lepte volna el. A jámbor tótok kétségbeesésökben újra próbálják vetni, a mi még vethető, de hogy ilyen időjárás mellett ebből a vetésből is lesz-e valami, az nagyon kétséges.

Nagy idők tanuja. Székesfehérvárról meghalt König Antal 48-as nemzetőr 83 éves korában. Az öreg egy kis rozoga házban kávémerése volt, a miből a lakókkal együtt ki kellett telepíteni, mert az ütött-kopott hajlék ószedőléssel fenyegetett. Az aggastyán sok szép dolgot tudott beszélni a dalias időről.

Az előbbi években nagy 48-as kortesvezér volt s szívesen hallgatták lelkes beszédeit. Ugy látszik, az öreg nagyon is szívére vette, hogy a megszokott otthonából ki kellett költöznie, mert két napra rá új lakásában hirtelen meghalt. Szívészélhűdé- öte meg.

Elfogott katonaszökevény. Még a tavaszélen szökött meg a 46-ik gy. ezredtől Molnár Kiliacs István közlegény, aki egyébként rovoit multu és többszörösen büntetett egyén, aki lopásért már többször ülte a csillagbörtönt is. A szökött katonát tegnap délután a hmvásarhelyi rendőr-eg elfogta. A notórius tolvajról kiderült, hogy szökése után Szegeden csavargott jó ideig és a felsővároson betöréssel lopást is követett el. Innen Vásarhelyre ment és sintér legénynek állt be a nyepmesterhez. A csendőrség Szegedre szállította és átadta az ügyésznek.

Törvénszék.

Jövő heti végtárgyalások. Pallai L.-né ellen, g. okoz. s. t. sértésért. Balogh Sándor ellen, s. t. sértésért. Panlovits Ede ellen, hatóság elleni erőszak büntetése. Szabó Sándorné ellen, rágalm. vétsége. Salimon Imre ellen, hat. e. eni erősz. büntetése.

Ugyanaznap ítélethirdetések is lesznek.

A jó testvér.

Egy Thunimont-Forge-i (Chapelle-aux-Bois) ifju levele van előtünk, ki fiatal nőtestvére iránt valószággal atyai érdeget mutat. E fiatal leány már több mint két éve elvesztette atyját s a halálán érzett fájdalom megrontotta az egészséget. Ez idő óta folytonosan gyengült, heves gyomor-fajás, főfajás kinozta s lélekzete kimaradt a lecsökelyebb mozgásnál vagy halpesón ment fölfele. A szegény gyermek át-erezte a verszegénysej minden jelenséget s nagy gyöngeség fenyegette életét éppen úgy, mint ahogy a sárgaság, a neurastémia, a reuma, a vitustáncz, az angolkór fenyegeti a gyermeket, ha a felsorolt jelenségek egyike vagy másik mutatkozik a meggyengült szervezetben. Pedig mily hamar korlátozhatjuk s gyógyíthatjuk e bajokat, ha a Pink-pilulát, a ver e hatalmas helyreállítókat alkalmazzuk, úgy, a mint Cuny ur testvérenél, majd pedig anyjánál tette.

Több mint két éve — írja levelében, testvérem nagyon gyöngye lett. Nagyon sokat szenvedett a gyomra miatt, nem tudott aludni s alig tudott a lábán állni. Szívdo-bogás, fuldok-lás nélkül már nem is tudott járni. Oldal-

szurása volt és jóllehet különfelekeppen akarták gyógyítani, semmifele enyhülést se érezett; állapota három hónap óta komolyabb lett. A Pink-pilula használatát kezdetem meg vele és meg volt az örööm, mert alapos gyógyulást láttam. Nagyon erős lett, étvagya megjött. Rózsás és friss arczzia váltotta föl előbbi sápadtságot. Ezt az eredményt látva, anyámmal, ki szintén nagyon szenvedő volt, ugyanezt alkalmaztam s mondhamom önöknek, hogy szintén nagyon kielegitő eredményt értem el.

Ez azt bizonyítja, hogy a Pink-pilula nemsoká a fiataloknál ér el hatást, hanem hogy az idősebb emberek egészségét is helyre tudja állítani.

A Pink pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi fő-raktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Érdekes vélemény Papp Béláról és bűnügyéről.

— A terhelték. —

Debreczen, máj. 27.

A szatmári gyilkosok pörében az akasztófa ítélt Papp Béla védője nagyon megakarta védelmezni a kliensét s mivel az elvetemedett gonosztevő büntetést egyetlen egy körülmény sem enyhíti, hanem ellenkezőleg, minél behatibban vizsgálja valaki, annál súlyosabbnak fogja látni, hát ott keréssz mentesítet a számára, a hol minden modern fiskális keréssz mentesítet a menthetetleneknek: az elmékorában.

— Olyan szörnyeteg-e Papp Béla, így vetette föl a kérdést az esküdteknek a védő, mint a minőnek önök előtt festették vagy elhatározásának véres függőnye mögött ott a pang-e az egybetegnek árnya? . . .

A határozat védőbeszéd további folyamán megudták az esküdtek, hogy a Papp Béla nagy rokonságában harmadiziglen fölmenőleg ki szeretne a bört, ki volt tébolyodott. Mindezekből pedig az következik, hogy a gyilkos terhelt.

Veszedelemes szó-e, a melyet az orvosok találtak ki. Az értelme az, hogy a kinek a családjában elmebaj, idegbaj vagy iszákosság előfordul: az meg van terhelve, abban már születésekor benne van a betegségnek csirája, vagy legalább is a hajlandóság ezekre a bajokra. És a pszikiater soha sem fogja elmulasztani a terheltég kimutatását, ha egy elmebetegség okát keresi, főforgását bizonyítja. Így vannak terhelték, apai, anyai vagy oldali (!) agón.

Ezermagában sincs az elmeorvosokkal vitalkozni a terheltég értékeről, bár igen könnyű bebizonyítani, hogy sok nagy eszű és nagy nevű emberünk terheltégét éppen olyan könnyű kimutatni, mint a hogy köztudomás szerint az örültek házában megbalt emberek

Nyilt-tér.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a **járványok veszélye**, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-FORRÁSUNK

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert **olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz** lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt **évezetszerként** szerepel, más részt mert **dua szénsavtartalmánál** fogva **specifikus óvószer is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése** ellen. Ehez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes **hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytan nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer.** A már meglévő **gyomor- és bélhurutot** gyermekeknel és felnötteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek **lázás megbetegedéseinek** pedig **nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat osillapító** hatásánál fogva

Kedvelt borvíz.

A mohai Agnes forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

gyermekei igen épeszűek voltak és sokan mint ilyenek élnek és ismeretesek közöttünk is. Nem ilyen akadémikus értékű vitára vállalkozom ezuttal. Csak rá akarok mutatni arra, hogy a terheltéggel való játszás éppen nem ártatlan játék s hogy vele sokkal óvatosabban kellene bánni.

Ismertem egy igen józan eszű, igyekvő fiút, a ki nekem tizennyolcz éves korában megmondta, hogy ő öngyilkos lesz, mert terhelt családból való s ha huszonnégy éves koráig főbe nem lövi magát, a bolondok házába kerül. Hu-zonhárom éves korában minden ok nélkül elemészlette magát. Ismerek másokat is, a kiket egész életükre megmérgezett az a hit, hogy ők terhelték, megrontották életkedvüket, megbénították munkásságukat.

Vajjon a szatmári gyilkos védőjének, a mikor a védettj ártatlan gyermekét hivatkozott, hogy az esküdteket könyörületre indítsa, nem jutott-e eszébe, hogy a mikor a gyilkos apa terheltégéről, öröklött agybajáról szól, ezzel abba az ártatlan lel-kbe is belülteti a terheltég nyugözó, rémes gondolatát? Bizonyára nem jutott eszébe mert ha jutott volna, akkor az orvosok véleményével szemben, a mely épelműjének nyí vánootta a testvérgyilkost, nem feszegette volna a terheltégét.

A pszichiatria az orvosi tudományok egézen új ága, nagyon kiforratlan meg, sok benne az elmélet, bizonyára sok lesz az elméletből a kivételtől való, de csodálatos, hogy e mellett talán a legnépszerűbb tudomány.

Lombroso tanítása lassankint lemarad a tudományos napirendről, vagy legalább ilő korlatok közé szorul, de azért a jukaszlegény, a kit a puszttörő behoznak a börtöbe, mert agyonütött valakit, el fogja mondani az orvosnak mindjárt első találkozásakor, hogy neki tejfajása, vér-ódulása szokott lenni, hogy a családjában volt már több fejbajos, elmebajos, vagy agybajos, a mi persze mind arra való, hogy terheltégét, a beszámíthatatlanságot feltételező elmebetegséget sejttesse.

A lusta, ostoba iskolás gyerek nem haszontalan vagy szamar, hanem gyöngélműj s már külön iskolát is akartak neki csinálni. A rakoncátlan, csintalan, vásott és engedetlen gyerek ellenben ideges, neuraszténias, talán éppenséggel morál insanityben leldzó.

A lusta, bogaras, neveletlen asszonyokról, a kik persze mind idegesek, valószínűleg többnyire terhelték is — nem szólnak, csak sóbojtásképpen kérdezem: milyenek lesznek majd a terhelt gyermekek! . . .

Olyan jelenségek ezek, a melyeket meg kell látnia mindenkinek, a ki körülnéz a mai társadalomban és a ki látja a sok terheltet, ideget, elmebajost, paralizis progresszívást.

És azt gondolom, hogy éppen azoknak, a kik hivatásszerűen a nyilvánosság előtt szerepelnek, a kiknek a fórumon elmondott szavait mindenki olvashatja s olvassa is, nagyon vigyázniok kellene arra, hogy az affe veszedémes és téves teóriákat és forgalmakat, mint a milyen a terheltég, nem volna szabad hirdetniök, nem volna szabad népszerűvé tenni még akkor sem, ha egy védőbeszédben hálás témának kiálkozik. Mert a tudomány is olyan, mint minden fegyver: annyi kárt mindig, de többnyire többet is lehet vele tenni, mint hasznót!

Kérem a czégre ügyelni!

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy

férfi ruha

és

szabó üzletemet

a Dreher sörcsarnok mellett,

az „Angol divat” helyiségébe helyeztem át és a ma kornak megfelelően rendeztem be, úgy hogy a legkényesebb izlést is kielégíthetem.

Kérem a t. közönség további pártfogását,

Maradtam kiváló tisztelettel

KATZ HERMAN.

Kérem a czégre ügyelni!

Debreczen-füzesabony-óhát polgári h. é. vasút részv. társ.

112. szám.

Meghívó

a debreczen-füzesabony-óhát-polgári h. é. vasút részvénytársaságnak

1900. évi június hó 12-én délelőtt 9 órakor

Debreczenben, a városház tanácstermében tartandó

rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt 1899. üzletévről.
2. Az 1899. évi mérleg végleges megállapítása és határozat a tiszta nyereség hovaforrdítása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása iránt.
4. Az igazgatóság kiegészítése.
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság tiszteletdíjának egy évre való megállapítása.

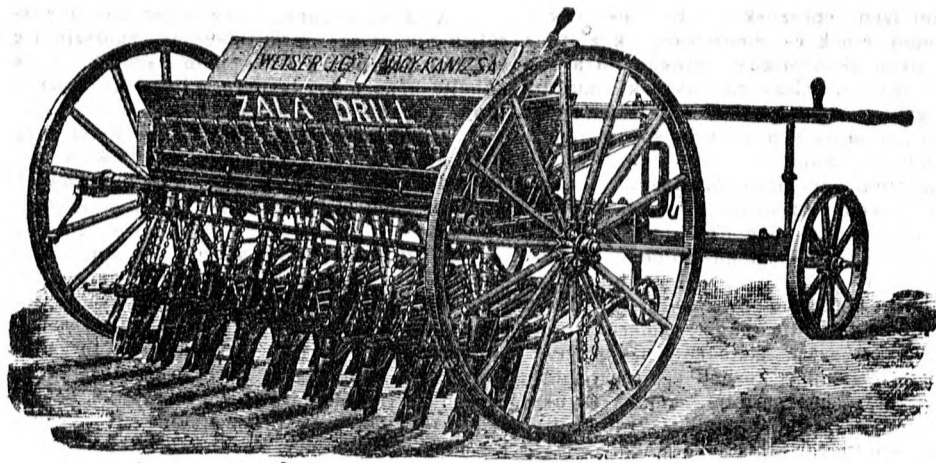
Kivonat az alapszabályokból:

Azon részvényesek, akik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel legkésőbb a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal Budapest-n, a Budapesti bankkegyesület r. t. pénztáránál (V. Fűrdő-u. 1.) letenni. Az államkincstár valamint Hajdu- és Hevesmegye, ugyiszintén az az egy főképtelen ezen kötelzet sé. elől fel van menve.

Minden letett részvény 1 szavazatra jogosít.

Budapesten, 1900 május 19-én.

Az igazgatóság.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kiséri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen **az első díjat, aranyérmét nyert**, továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczélból készített Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket.

Raktáron tartunk: 13—15 és 17 soros ZALA-DRILL vetőgépeket, továbbá rosták, konkolyozók, szecs kavágók, répavágók, kukorica morzsolók, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Május 1-től: Főpiacz 43. sz., a Svetics-ház udvarán,
a Dréher-söresarnok mellett.

Gelbmann József,
Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

Lüszter köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.